

Da skikjøring og alpinisme giftet seg en gang på sekstitallet, begynte en ny epoke. Kompositte-ski, bedre bindinger og plaststøvler gjorde norske kvinners fødsel til et mareritt (nordmenn er som kjent født med ski på bena, red. anm), men det åpnet også for nye muligheter for hvor et menneske kunne ta seg ned på ski. Brattere, mer eksponert, akrobatisk og risikofyllt. Norge har sine pionerer og imponerende bragder er utført av skikjørere som fortjener oppmerksomhet - ikke bare i store fjell, men også på majestetiske hopp og knallharde parkelementer.

LAILA PEAK

(6050 moh)

Turen ble til ved en tilfeldighet. Jørgen Aamot sin avdøde venn Fredrik Ericsson hadde sett et bilde av Laila Peak i en bok om vakre fjell, og tente umiddelbart.

Ord: Christian Nerdrum
Bilder: Jørgen Aamot og Fredrik Ericsson

Etter noen telefonsamtaler ble de to enige om at det 6050 meter høye fjellet i pakistanske Karokam måtte være skitereng. Planleggingen foregikk ett års tid gjennom e-poster og skype, i og med at Fredrik bodde i Chamonix og Jørgen i Hallingdal. Juli 2005 sto de ved foten av Laila Peak.

– **Etter en todagers anmarsj** kom vi frem til et fantastisk fjell som var veldig bratt og utsatt. På forhånd fant vi lite informasjon annet enn bilder og en rapport fra noen britiske klatrere som var der noen år tidligere. På grunn av for lang eksponeringstid i skredutsatt terreng fant vi raskt ut at vi måtte finne en annen vei opp enn den vi planla å kjøre ned. Uvissheten om hvordan fjellet så ut på baksiden skapte mye spenning. Heldigvis viste det seg å være relativt greit å komme seg inn i hengt, selv om det innebar isklattring og fritthengende rappeller i svært oppsprukket brefall. Forholdene skiftet voldsomt, fra tunge snøfall til stekende sol, forteller Aamot. I en måned bodde de ved foten av Laila Peak for å lære seg rytmen til fjellet.

Timing med snøforholdene og skred gjorde prosjektet svært vanskelig. Fjellet mottok store snøfall og skredene som etterfulgte kunne ta motet fra enhver. Under snølaget lå det som gjerne kalles «black ice», uttørket is som var vanskelig å forholde seg til. Isen begrenset selvsagt skiføret, samtidig som det var vanskelig å få skikkelig feste med øks og stegjern. Fredrik og Jørgen prøvde å nå toppen på Laila Peak to ganger. Den siste gangen gjensto knappe 100 meter, da hadde de brukt over to timer på de siste hundre høydemetrene. – Da vi skulle kjøre ned siste gang hadde vi tøyd strikken vel langt i forhold til solas påvirkning på snødekket. Det førte til at vi måtte forsøke å beregne sannsynligheten for når vi kunne kjøre ned uten å bli truffet av skredene som dundret ned fjellet. Der og da synes jeg vi taklet situasjonen godt, men det innebar større risiko enn jeg vanligvis ønsker å utsette meg for.

Aamot kan fortelle om en intens nedkjøring. Laila blir brattere og smalere mot toppen, og i mer enn 1000 høydemeter er det rett og slett ikke rom for feil.

– Selv om det var relativt få faktorer å holde styr på, husker

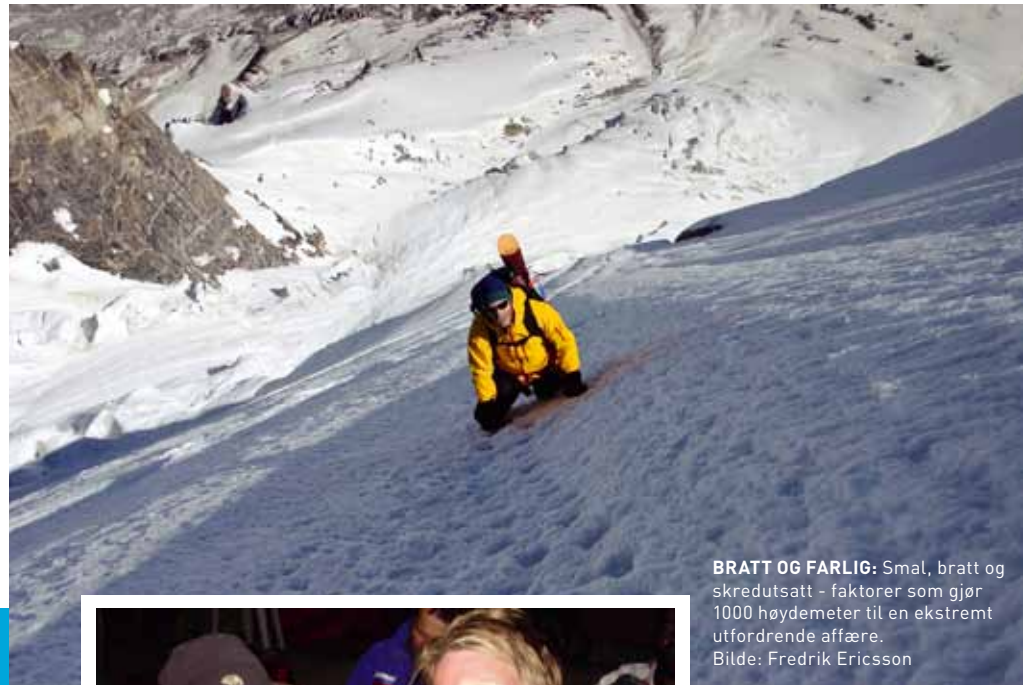
FØRST PÅ SKI: Jørgen Aamot og Fredrik Ericsson har høstet bred internasjonal anerkjennelse etter at de i 2005 var de første til å kjøre ski ned Laila Peak. Vanskelige forhold gjorde at de ikke kom helt til toppen. I ettertid har flere skigrupper forsøkt seg, men ingen har kommet høyere enn Aamot og Ericsson. Bilde: Jørgen Aamot

KOSTBAR KVINNE: Fem år etter ekspedisjonen med Jørgen (bildet) dro Fredrik Ericsson tilbake til Laila Peak med Trey Cook, men været var dårlig og håpet om å nå toppen ble knust for andre gang. Bilde: Fredrik Ericsson

jeg det som svært slitsomt å holde det fokuset som var nødvendig. De krevende snøforholdene, skredfaren, den tynne luften, de voldsomme omgivelsene og faren for utglidning gjorde sitt til at nedkjøringene Fredrik og jeg gjorde på Laila Peak ikke har gått i glemmeboka enda. Jeg har ikke gjort noe mer krevende med ski på beina, verken før eller siden, sier brattkjøreren.

Mens Aamot og Ericsson først var i Pakistan, ville de kombinere turen med enda et prosjekt. Valget falt på Gasherbrum 2, som i følge Aamot er et relativt enkelt fjell på 8000 meter, godt egnet for skikjøring. Jørgen og Fredrik reiste til Kangchenjunga i Nepal et par år etter turen til Karakoram. Fredrik dro tilbake til Laila Peak i 2010 i et nytt forsøk på å nå toppen, men forholdene var enda mer utfordrende sist. Fredrik forlot Laila Peak med uforrettet sak og dro videre til K2 hvor han omkom etter et fall like under toppen.

BRATT OG FARLIG: Smal, bratt og skredutsatt - faktorer som gjør 1000 høydemeter til en ekstremt utfordrende affære. Bilde: Fredrik Ericsson

KART

PERSPEKTIVET: «Jeg har fått et ganske ambivalent forhold til turer som dette. Eventyret, spenningen og utfordringen er ubeskrivelig, men jeg har dessverre mistet flere gode venner i fjellet de siste årene. Det setter både livet og friluftslivet i perspektiv», sier Jørgen Aamot (t.h.) 6. august 2010 fikk Jørgen meldingen om at Fredrik Ericsson (t.v.) omkom etter et fall like under toppen av K2.